

Projekt Rail Baltica

Growth Corridor – nowe perspektywy rozwoju korytarza kolejowego Rail Baltica

Anna Busłowska

W styczniu rozpoczęła się realizacja projektu Rail Baltica Growth Corridor, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Regionu Morza Bałtyckiego. Celem projektu jest podjęcie działań na rzecz poprawy atrakcyjności i dostępności miast i regionów przez które przebiega trasa kolejowa Rail Baltica. Głównymi obszarami współpracy w projekcie będą kwestie integracji i dostępności regionu Morza Bałtyckiego w kontekście zrównoważonego rozwoju transportu kolejowego, wzrostu zainteresowania transportem multimodalnym oraz dostarczeniem szerokich rozwiązań w zakresie słabej dostępności komunikacyjnej regionu.

mgr Anna Busłowska
Asystentka na Wydziale
Ekonomii i Zarządzania
Uniwersytetu w Białym-
stoku oraz pracownica
Urzędu Miejskiego
w Białymstoku

Cele i interesariusze projektu

W styczniu 2011 roku rozpoczęła się realizacja projektu Rail Baltica Growth Corridor (RBGC), związanego z tworzeniem strategii rozwoju infrastruktury kolejowej w ramach transeuropejskiego korytarza transportowego Rail Baltica. Projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Regionu Morza Bałtyckiego na lata 2007-2013 w wysokości 3,6 mln euro.

Realizacja projektu jest następstwem porozumienia o współpracy podpisanego między regionem Uusimma w Finlandii, a miastem Helsinki. Ponadto do wspólnej pracy w ramach projektu zostały zaproszone samorządy i instytucje związane z rozwojem transportu. Łącznie do projektu przystąpiło 21 partnerów, z krajów przez które przebiega korytarz Rail Baltica. Wśród nich których znalazły się m.in. miasta Berlin, Poznań, Warszawa, Łódź, Białystok, Helsinki, Kowno, Vantaa, Uusimaa, Häme, Tallin; samorządy województwa mazowieckiego i łódzkiego, instytucje: fundacja uniwersytetu w Aalto, uniwersytet techniczny w Lappeenranta, Politechnika Białostocka, Łotewski Związek Rozwoju Transportu i Edukacji, Regionalna Rada Planowania Havelland-Flaeming, Państwowy Organ Transportowy Berlin – Brandenburg. Realizacja projektu potrwa 36 miesięcy. Jego głównym dążeniem jest zacieśnienie współpracy i wymiana doświadczeń, poprawa atrakcyjności i dostępności miast i regionów w basenie Morza Bałtyckiego, a w szczególności w obrębie tych,

1. Korytarz Rail Baltica [<http://www.hel2.fi/rbgc/geography.html>, 26.02.2011]

przez które wiedzie korytarz Rail Baltica. Strategia pracy projekcie skupia się na zajmowaniu się kwestiami integracji i dostępności regionu Morza Bałtyckiego zarówno w zakresie większego zainteresowania transportem multimodalnym oraz dostarczeniem rozwiązań w zakresie słabej dostępności komunikacyjnej regionu.

RBGC ma na celu stworzenie międzynarodowej platformy współpracy w regionie Morza Bałtyckiego dla wspólnego rozwoju podniesienia

konkurencyjności regionu zarówno w sektorze publicznym i prywatnym. Projekt wpisuje się w plany połączenia szybkim transportem kolejowym państw w ramach korytarza transportowego Rail Baltica, biegnącego od Finlandii poprzez państwa Bałtyckie przez Polskę do Niemiec. Projekt wpisuje się także w działania dotyczące rozwoju transportu multimodalnego i zrównoważonego rozwoju przewozów pasażerskich i towarowych w regionie Bałtyku.

2. Na trasie Rail Baltica

[<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=320660&page=22,26.02.2011>]

Ponadto realizacja projektu ma na celu zwiększenie integracji i współpracy wśród głównych interesariuszy rozwoju korytarza transportowego Rail Baltica poprzez opracowanie kierunków i strategii rozwoju, planowania przestrzennego. Ma za zadanie stworzyć warunki współpracy, wymiany informacji i poglądów, przygotować wspólne działania informacyjno – marketingowe oraz zintegrować współpracę władz, świata biznesu, oraz instytucji badawczo – naukowych w ramach rozwoju korytarza Rail Baltica. Szeroka współpraca także do zorganizowania platformy dyskusyjnej na wysokim szczeblu decyzyjnym, co będzie sprzyjać wyjściu regionu z izolacji i zwiększy możliwości konkurowania na arenie międzynarodowej.

Droga do realizacji celów projektu

Praca w projekcie została podzielona na siedem pakietów zadaniowych (Work Package-WP). Pierwsze dwa pakiety dotyczą ogólnych zagadnień związanych z zarządzaniem projektem i planem jego komunikacji. Pozostałe pakiety dotyczą realizacji merytorycznych zadań w projekcie wśród których znajdują się badania rynkowe: dostępności miast w regionie i rozwoju sieci logistycznych i transportowych oraz tworzenie systemu informacji podróźnej, systemu współpracy centrow logistycznych oraz metropolitalnych i regionalnych strategii rozwoju.

Prace badawcze w ramach pakietów 3 i 4 (WP 3 i 4) dostarczą informacji na temat rynku usług transportowych korytarza Rail Baltica. W ramach WP3 zbadany zostanie sektor publiczny w kierunku jego wpływu na rozwój połączeń

transportowych w regionie Morza Bałtyckiego. Poprzez identyfikację interesariuszy i ich roli zarówno na szczeblu krajowym, międzynarodowych, jak i unijnym praca w pakiecie dostarczy wiedzy na temat procesu i procedur podejmowania decyzji dotyczących rozwoju transportu w obszarze Morza Bałtyckiego. Wynikiem prac będzie także analiza dotycząca sieci powiązań i współpracy sektora publicznego na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Do głównych działań, które zostaną podjęte w tym etapie projektu będą należały m.in.:

- Określenie głównych instytucji sektora publicznego odpowiedzialnych za rozwój systemu transportowego w krajach przez które przebiega Rail Baltica,
- Przeprowadzenie badania ankietowego wśród interesariuszy sektora publicznego w Finlandii, Estonii, Łotwie, Litwie, Polsce i w Niemczech,
- Przeprowadzenie ankiety i analiz na szczeblu unijnym w zakresie rozwoju korytarza Rail Baltica.

Koordynatorem działań w tym pakiecie zadaniowym będzie uniwersytet techniczny w Lappeenranta w Finlandii. Badania będą się opierały głównie o ankiety wśród władz sektora publicznego. Zakres tematyczny będzie obejmował zarówno aspekty transportu pasażerskiego jak i towarowego. Mapa procesów decyzyjnych, która powstanie w wyniku prac w ramach tego etapu, będzie możliwa do przenieśnięcia do innych podobnych aspektów życia gospodarczego i posłuży, jako wzór dobrych praktyk. Badania dostarczą informacji nie tylko o głównych aktorach rozwoju korytarza Rail Baltica i procesach decyzyjnych, ale zostaną zbadane postawy i nastawienie władz publicznych dla działań związanych z rozwojem transportu w regionie południowo – wschodniego Bałtyku. Zebrane informacje dadzą obraz realnych powiązań, współpracy, relacji na rynku usług transportowych na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

Działania w pakiecie WP 4 będą skierowane do sektora prywatnego w kierunku określenia potencjału i możliwości jego rozwoju transpor-

tu w obszarze Morza Bałtyckiego. Analiza będzie miała na celu określenie głównych dostawców usług transportowych, ich udziału i roli w rynku. Ponadto analizie będą podlegały powiązania zarówno pionowe i poziome, a także struktury klastrowe w danym obszarze. Zostanie także procesy podejmowania decyzji w sektorze prywatnym związane z potencjałem rozwoju Rail Baltica. Podstawowe działania podejmowane w tym pakiecie obejmą m.in.:

- Określenie interesariuszy w dziedzinie transportu towarowego oraz pasażerskiego,
- Przeprowadzenie badań ankietowych i wywiadów z dostawcami usług transportowych,
- Analiza i badania interesariuszy na poziomie unijnym,
- Szczegółowe opracowanie potencjału rozwoju realnej sieci logistycznej wzdłuż korytarza Rail Baltica.

Wyżej opisane badania dostarczą informacji i materiałów do pracy do dalszych etapów projektu, w szczególności do stworzenia systemu informacji podróźnej i mapy współpracy centrów logistyczno – spedycyjnych w regionie południowo-wschodniego Bałtyku.

Celem zadania WP5 będzie usprawnienie zarówno wewnętrznej i zewnętrznej dostępności w regionie morza Bałtyckiego poprzez wprowadzenie Systemu Informacji Podróżnej. Będzie to zintegrowany system planowania podróży typu door-to-door obejmujący zróżnicowane środki transportu (drogowy, kolejowy, morski) zarówno dalekobieżny jak i lokalny. Budowa tego systemu będzie przebiegać na dwóch płaszczyznach. Pierwsza będzie dotyczyła organizacji partnerstwa i zacieśnienia współpracy w ramach makroregionalnego systemu informacji podróźnej w Finlandii, Polsce i krajach Bałtyckich. Natomiast druga płaszczyzna - techniczna, zintegruje regionalne i lokalne systemy informacji o podróżowaniu drogą kolejową i morską. Zostanie wprowadzony międzynarodowy program pilotażowy obejmujący możliwość zaplanowania podróży na trasie Berlin-Poznań-Warszawa, w celu świadczenia zarówno nowych (Poznań), jak i lepszej jakości (Berlin, Warszawa) usług. Główne działania podejmowane w tym pakiecie będą dotyczyły przede wszystkim:

- Dokonania analizy aktualnych systemów informacji podróźnej w regionach przez które przebiega Rail Baltica,
- Wykorzystanie doświadczenia partnerów do stworzenia makroregionalnego systemu informacji podróźnej
- Zintegrowanie systemów informacji transportowej,
- Międzynarodowy pilotażowy program planowania podróży: Berlin – Poznań – Warszawa,
- Adaptacja systemu informacji podróźnej we wszystkich regionach, przez które przebiega Rail Baltica,
- Działania promocyjne związane z działaniem systemu informacji podróźnej.

Natomiast kolejny etap prac będzie dotyczył podniesienia operatywności centrów logistycznych w regionie państw Rail Baltica. Działania podejmowane w pakiecie WP 6 będą dążyły do podniesienia niskiej operatywności i zwiększe-

nia współpracy między centrami logistycznymi - spedycyjnymi wzdłuż korytarza Rail Baltica. W ramach pakietu zostaną zidentyfikowane wspólne obszary współpracy dla zwiększenia współpracy centrów logistycznych i terminali intermodalnych. Działanie te przyczynią się do zharmonizowania usług oferowanych przez centra logistyczne i stworzenia nowego produktu usługowego na rynku przewozów towarowych oraz zwiększenia konkurencyjności z punktu widzenia globalnych przewozów towarowych. Na podstawie wyników badań w ramach WP3 i WP4 zostanie wdrożony model współpracy obejmujący zarówno partnerów sektora prywatnego, jak i publicznego. Zacieśnienie tej współpracy stworzy potencjał rozwojowy nowych produktów usługowych w regionie. Do głównych działań podejmowanych w ramach tego pakietu będą:

- Stworzenie warunków współpracy dla rozwoju rynku produktów usługowych w ramach korytarza Rail Baltica,
- Działania rozwijające operatywność centrów logistycznych,
- Wspólna marka i kampania promocyjna.

Zoptymalizowana współpraca centrów logistycznych zwiększy poziom świadczonych usług, podniesienie ich efektywności i produktywności. Przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności przewozów towarowych obszaru Rail Baltica na rynku międzynarodowym. Rezultaty prac w ramach pakietu WP6 mogą być wykorzystane w różnego rodzaju strategiach, planach przez władze centralne i regionalne. Działania promocyjne zakładają także przedstawienie jednolitej oferty centrów logistycznych wschodniego regionu Morza Bałtyckiego na targach sektora logistycznego w Azji.

Celem ostatniego etapu prac - WP7 będzie wypracowanie konkluzji i rekomendacji dla polityki transportowej, planowania przestrzennego oraz środowiska instytucjonalnego korytarza kolejowego Rail Baltica. Zostaną podsumowane wyniki i osiągnięcia wypracowane w wyniku realizacji projektu. Końcowym etapem prac będzie przedstawienie wspólnego stanowiska dla władz lokalnych i regionalnych odnośnie przyszłych działań i kierunków rozwoju korytarza transportowego Rail Baltica. Prace w tym pakiecie będą prowadzone zarówno na poziomie partnerów projektu jak i innych interesariuszy mających duże znaczenie w procesie podejmowania decyzji i wdrażania polityki rozwoju korytarza kolejowego Rail Baltica. Główne działania obejmują m.in.:

- Organizację konferencji tzw. "okrągłego stołu" o zasięgu regionalnym i międzynarodowym,
- Organizację konferencji podsumowującej projekt,
- Opracowanie Strategii Rozwoju korytarza Rail Baltica,
- Przygotowanie do wprowadzenia strategii do działania.

Strategia Rozwoju Korytarza Rail Baltica powstanie jako kompilacja następujących opracowań: 1) Rail Baltica – Perspektywy - zawierającego wyniki pierwszej serii spotkań w ramach projektu o zasięgu regionalnym, które będą dotyczyły kwestii infrastrukturalnych, planowania przestrzennego i polityki instytucjonalnej w ramach Rail Baltica; 2) Rail Baltica – Regionalne Programy Działania – zawierającego rezultaty drugiej serii spotkań, które będą dotyczyły głównie kierunków rozwoju Rail Baltica oraz 3) Rail Baltica - Memorandum zawierającego poglądy i rekomendacje międzynarodowych grup roboczych w ramach Rail Baltica Transport Forum.

Podsumowanie

Dzięki realizacji Rail Baltica Growth Corridor regiony i miasta partnerskie uczestniczące w projekcie zyskają nowe możliwości wynikające z połączenia centrów biznesowych z północno-zachodnią Rosją i Europą Zachodnią. RBGC wpłynie szczególnie na zwiększenie konkurencyjności i potencjału ekonomicznego, co z kolei przyniesie korzyści miastom, regionom, sektorowi transportowemu i samym mieszkańcom. Ważnym elementem będzie stworzenie dwóch projektów pilotażowych: pierwszy w stosunku do transportu pasażerskiego polegający na zintegrowanym systemie planowania podróży w obrębie Rail Baltica. Drugi skierowany do dostawców usług spedycyjno - logistycznych posłuży budowaniu współpracy centrów logistycznych, aby podnieść ich atrakcyjność dla partnerów w Europie i Azji. W ramach projektu zostanie stworzony model współpracy partnerów publicznych i prywatnych, który będzie możliwy do wykorzystania w kolejnych etapach powstawania korytarza transportowego Rail Baltica. Działania te będą miały na celu zintegrowanie północno-wschodnie regiony Europy oraz stworzenie systemu informacji o multimodalnej sieci transportowej w tym regionie i stworzenie platformy usług transportowych, która posłuży do analizy potrzeb rynku transportowego oraz jego użytkowników. Końcowym produktem projektu będzie także wypracowanie strategii rozwoju korytarza kolejowego Rail Baltica.

Szczegółowe informacje o projekcie są dostępne na stronie internetowej:
<http://www.hel2.fi/rbgc/index.html>

Patronat Medialny

Bieżący patronat medialny Przeglądu Komunikacyjnego dotyczy XVI Konferencji Naukowej:

DROGI KOLEJOWE 2011,

która odbędzie się w Gdyni

w Hotelu Nadmorskim w dniach 5-7 października 2011 roku

Organizatorami konferencji są:

Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska Politechniki Gdańskiej

Patronat honorowy sprawują:

MINISTER
INFRASTRUKTURY

MARSZAŁK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Prezes Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A

Rektor Politechniki Gdańskiej

FUNDACJA
ROZWOJU INŻYNIERII LĄDOWEJ

Konferencja Naukowa DROGI KOLEJOWE jest najstarszą i największą konferencją cykliczną w Polsce, której tematyka dotyczy problemów budowy dróg kolejowych. Stanowi ona platformę wymiany doświadczeń środowiska naukowego i technicznego. Początek tradycji cyklicznych spotkań naukowców i specjalistów z zakresu wykonawstwa, organizowanych nieprzerwanie co dwa lata, dała konferencja w Wieżycy, która odbyła się w 1981 roku. Tematem konferencji będą kluczowe problemy budowy, modernizacji i eksploatacji dróg kolejowych w Polsce, w tym kwestia przygotowań do budowy linii dużych prędkości oraz infrastruktura szynowego transportu miejskiego. Główne cele Konferencji to prezentacja dokonań naukowych, prezentacja najnowszych technologii w zakresie budowy i utrzymania dróg szynowych, sformułowanie bieżących problemów i potrzeb środowiska technicznego w zakresie eksploatacji i utrzymania dróg szynowych.

Warunki uczestnictwa w konferencji oraz pozostałe informacje można znaleźć na stronie internetowej konferencji:

<http://www.dk.wilis.pg.gda.pl>

Kontakt:

Dr inż. Sławomir Grulkowski
Katedra Transportu Szynowego
ul. Narutowicza 11/12
80-233 Gdańsk
tel. 58 348-60-89
slawomir.grulkowski@wilis.pg.gda.pl

Sponsorzy konferencji:

Pomorskie Przedsiębiorstwo Mechaniczno-Torowe Sp. z o.o.